

“Mírame este neno”

Pautas para a intervención co
alumnado con trastornos de conduta

Betina Represas
CEE de Panxón

A Coruña
21 de febreiro de 2019

“Mírame este neno”

Pautas para a intervención co
alumnado con trastornos de conduta

Analizando o título da ponencia

VEXO – PENSO - PREGÚNTOME

¿Qué conductas
son visibles en el
aula/centro?

CONDUTAS DISRUPTIVAS

Condutas pouco axeitadas que alteran o proceso de ensinanza – aprendizaxe. Supoñen dificultades para ensinar e aprender.

Relacionadas con:

- Currículo
- Pares
- Profesorado
- Centro educativo

CONDUTAS VIOLENTAS

Dirixidas ás cousas: **VANDALISMO**

Dirixidas ás persoas: **BULLYING, MATONISMO ou MALTRATO ENTRE IGUAIS**

Resultado da aprendizaxe no seo da familia ou da sociedade en xeral.

Modelo baseado no dominio-sumisión vs Modelo baseado nos dereitos como a dignidade e a paz.

Definición de conceptos

TRASTORNOS DE CONDUCTA

DETECCIÓN

IDENTIFICACIÓN

DIAGNÓSTICO

**AVALIACIÓN
PSICOPEDAGÓGICA**

TRASTORNOS DE CONDUTA

DETECCIÓN

- ❖ Familia
- ❖ Profesorado
- ❖ Pares
- ❖ DO
- ❖ Servicios Sociais
- ❖ Servicios de Saúde

TRASTORNOS DE CONDUTA

DIAGNÓSTICO

- ❖ TDA/TDAH
- ❖ Trastorno negativista desafiante
- ❖ Trastorno explosivo intermitente
- ❖ Trastorno de conducta (antes trastorno disocial)
- ❖ Trastornos de ansiedad
- ❖ Trastornos da conduta alimentaria e da inxesta de alimentos
- ❖ Trastornos depresivos
- ❖ Trastornos relacionados con consumo de substancias

TRASTORNOS DE CONDUTA

IDENTIFICACIÓN

- ❖ Características
- ❖ Necesidades
- ❖ Ritmos de aprendizaxe
- ❖ Estilos de aprendizaxe
- ❖ Motivacións
- ❖ Intereses
- ❖ Situacións sociais e culturais
- ❖ TALENTOS

TRASTORNOS DE CONDUTA

- ❖ Contexto escolar
- ❖ Entorno familiar
- ❖ Elementos do proceso de
ensinanza – aprendizaxe

**AVALIACIÓN
PSICOPEDAGÓXICA**

CONTEXTO

TOMA DE DECISIONS

EMPODERAMIENTO

A consideración das
condutas problemáticas
dependerá do modelo de
convivencia do centro

Modelos de convivencia

Convivencia como MEDIO

VS

Convivencia como FIN

A convivencia escolar é a capacidade que teñen as persoas de vivir con outras nun marco de respecto mutuo e de solidariedade recíproca, expresada na interrelación harmoniosa e sen violencia entre os diferentes actores e estamentos da comunidade educativa. Ten un enfoque formativo, a tratarse dunha aprendizaxe enmarcada en obxectivos fundamentais e transversais e, pola súa vez, é unha responsabilidade compartida por toda a comunidade educativa.

DECRETO 8/2015, DO 8 DE XANEIRO, POLO QUE SE DESENVOLVE A LEI 472011, DO 30 DE XUÑO, DE CONVIVENCIA E PARTICIPACIÓN DA COMUNIDADE EDUCATIVA EN MATERIA DE CONVIVENCIA ESCOLAR

**Que podemos facer co
alumnado que non
respecta a convivencia?**

Ideas...

Descrición vs xuízo de valor

-Conduta: *que fai?*

-Antecedentes: *que sucede antes?*

-Consecuencias: *que sucede despois?*

-Contexto: *onde/cando o fai?*

Diálogo e pensamento vs sancións disciplinarias

- Consecuencias e reparacións
- Proactividade
- Entrevista reforzada
- Compromiso e seguimento

Estrategias de control de impulsos

-As tres P:

Pausa, Pensa, Parafrasea

-DROP:

Detente, Respira, Observa, Prosegue

Estratexias de resolución de conflitos

-As tres R:

Resentimento, Recoñecemento, Requirimento

-Os 6 sombreiros para pensar

Edward de Bono

Mellora do clima de aula

**INFUSIÓN CURRICULAR
VS
PROGRAMAS EXTERNOS**

Mellora da atención

- Traballos breves
- Tarefas abertas e flexibles
- Diversidade de recursos e métodos
- Curiosidade e interese do alumnado

Tamén do profesorado ao alumnado

Condições para a motivação

- Aprendizaxe significativa
- Problemas reais
- Rol protagonista
- Variedade de recursos materiais, ambientais e pessoais

Emoción

-Efecto Pigmalión

-Experiencias paralizantes vs
experiencias cristalizadoras

Estrutura da actividade na aula

Cooperativa

Metodoloxía

Aprendizaxe baseada no
pensamento

Rutinas e
Destrezas

Metodología

Aprendizaje por proyectos

Exercicios,
actividades e
tarefas

Relación familia - escuela

COLABORACIÓN

Cultura de trabajo no centro

COLABORACIÓN

Que necesitamos?

VÍNCULO

Autoridade ← → **Respecto**

Que necesitamos?

Innovación

Liderado

Equipos

Que necesitamos?

TALENTO

Profesorado

Alumnado

ENFOQUE PROACTIVO

INCLUSIÓN

Participación

Prevención

Desarrollo de la competencia social y ética

CAPITAL PROFESIONAL

The diagram illustrates the components of Professional Capital. It features three green ovals arranged in a triangle. The top oval is labeled 'HUMANO'. The bottom-left oval is labeled 'SOCIAL', and the bottom-right oval is labeled 'DECISORIO'. A large green arrow points upwards from the space between 'SOCIAL' and 'DECISORIO' towards 'HUMANO'. Additionally, a horizontal green arrow points from 'SOCIAL' to 'DECISORIO', and a vertical green arrow points from the horizontal arrow up to 'HUMANO'.

HUMANO

SOCIAL

DECISORIO

Michael Fullan – Andy Hargreaves

Para saber máis:

- Joan Vaello Orts
- Juan de Vicente Abad
 - Pedro Uruñuela
 - Telma Barreiro
 - Rosario Ortega
- Juan Carlos Torrego
 - Xesús Jares
 - Paco Cascón

“Mírame este neno”

Pautas para a intervención co
alumnado con trastornos de conduta

Un cambio de mirada

“Mírame este **centro”**

Ideas para a mellora da
convivencia
no centro educativo

Un cambio de mirada